

Елисавета Багряна

Париж

1

ОБИЧАМ ТВОИТЕ безбройни сиви улици,
през вековете оцелели тъмни къщи
и кафенетата с космополитна пъстра публика,
и твоя дъжд, и замъгленото небе намръщено.

Да гледам привечер, на Pont des arts поспряла,
новлеклите се черни шлепове по Сена,
Cite-то, като кораб над водите нос подало,
готово сякаш всеки миг да тръгне по течението.

Да скитам без посока, чужда и далечна,
залутана из непознатите квартали,
или от някоя тераса да погледам вечер
реката на тълпата, булевардите заляла.

Далеч от тебе, изведнъж настъпват мигове –
зачезвам твоя дим бензинов да подишам
и болна от носталгия, се вдигам и пристигам
като в родина, може би от друг живот предишен.

– Париж, огромен паяк, спрял се неподвижно,
заметнал тънката си мрежа над земята,
стоиш и чакаш – жертвите отвсякъде приждат,
изсмукваш им кръвта и непотребни, ги замяташ!

2

ИЗПРАШЕН, УМОРЕН, сразен – денят си отминава.
Над Сена тамяна кадят издъхнатите пари.
Спусни се нощ, желана нощ за отдих и забравя!
Разкрий, Париж, магеснико, вълшебствата си стари!

Дали са те в тълпите ти и вечната им врява,
или в безчетните стрелки и релсите по гарите,
или в кортежа от коли, които префучават
сред феерични светлини, реклами и пожари...

Не знам, но ето ме, дойдох и цяла ти се давам:
опий ме с гъстите вина и тайни заклинания,

приспи ме, потопи ме там – във купела оловен,

във който много за живот и помен си кръщавал,
о, много като мен, дошли през бури, океани,
за да изчезнат в твойта паст... и се родят отново!

3

НЕ ЩЕ ЗАБРАВЯ през тази юлска привечер
и тази странна песен на гърбушката.

Неделен ден. Аз гледам през прозореца разтворен
как над града се спущат синкави мъгли,
дърветата в Jardin des plantes се вият чак до корена
и всеки миг дъждът ще завали.

Подгонени от него, минавачите –
жени, мъже, – работници от тоя стар квартал,
припряно стъпките си ускоряват
и малко весели след празничния излет,
за който седем дена са мечтали,
прибират се към домовете пусти,
за да изпълнят утре рано пак метрото,
понесло ги към фабричните устия...

И изведнъж, сред тихата вечерна улица,
с треторазредни и съмнителни хотели,
затремоляват тънки струни телени,
извива и се носи топъл женски глас:
една мелодия, банална и позната
(във някое монмартърско ревю навярно пята),
неузнаваемо преобразена в този час,
като детински плач в небето се издига.
На кръстопътя долу, с восьъчно лице,
с дебела черна плитка на тила прибрана
и с мандолина във ръцете,
гърбушка малка, ни жена, нито дете,
посред тълпа с разкрити дъждобрани –
като огромни черни гъби под дъжда поникнали –
стои и пее, на дъжда и хората привикнала,
а черната тълпа наоколо расте.

Аз слушам дръзките слова на песента,
трогателно невинни в нейната уста,
и мисля: страшен дял от болката в света безмерен,
обида божа и човешко примирение,
една съдба, едни неотменими скърби
са скрити в тази млада детска гърбица...

4

ВЕЧЕР ТИХА, необикновена.
Друг е сякаш тази нощ Париж.
Забрави тъги и грижи, виж
разноцветните огньовете в Сена.

Виж по авенюто как прелитат
занемели – тихо, без сигнал
и изчезват там, към Etoile,
сякаш черни прилепи – колите.

Мигом осветени зад стъклата,
мяркат се усмихнати жени,
а по тях горят звезди, луни –
малки двойници на светилата.

Радвай се на този миг неведом –
много ли са земните ти дни?
Обърни се вляво, погледни:
щастие то може би е редом.

Усмихни се с вярваща усмивка,
пресегни със даваща ръка –
ще намериш може би така
дирената радост и почивка.

Да изчезнат прежните години –
тъмни сенки в минатия път –
че сега е пролет и цъфтят
пищни туйлерийските градини.

5

КОГАТО В ПОЛУНОЩ несетно загаснат градските огньове,
на Sacre-soeur звездата бяла, на Айфел мълниците ярки,
затихне вечната Мадлена – и над града забди отново
сама света Женевиева, сред мъртвите царици в парка...

Когато сякаш в лабиринти потънат сънени тълпите,
спрат бесните автомобили, последното метро заmine
и дневният западал прах – със мириса на дим наситен,
напудри статуите бледи по улиците и градините...

Мъглата влажна, сякаш гъба, попие светлите реклами,
изтекъл, спре потокът черен по Елисейските полета,
угаснат ярките витрини като миражи и измами
и само светещи останат тук-там всенощни кафенета...

Когато даже портиера най-последен дълбок обхване –
дослушал стъпките последни, преминали по коридора –
и като стар домашен плъх, едва изгъплал до тавана,
заспи там, никому ненужен до сутринта, и аснасьора...

Тогава ти, сърце, събрало като във фокус чудодееен
гнета, шума, лъчите остри на този град хилядоцветен –
ще доловиш ли топла дума, усмивка или песнопееене,
като утеха и надежда в съня ти кротко да засвети?

КРАЙ

© Елисавета Багряна

Източник: Словото

Набиране: Елена Николова

Издание: Елисавета Багряна. „Амазонка. Избрана лирика в два тома.“ „Български писател“. С. 1973

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11734>]